

Sygn. akt I C 25/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2017 roku

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dorota Zientara

Protokolant: sekr. sądowy Joanna Michaliszyn

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2017 r. w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w G.

przeciwko T. Z. i G. Z.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego T. Z. na rzecz powoda (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w G. kwotę 400.991,43 zł z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanego do nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta Kw (...);
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od powoda na rzecz pozwanej G. Z. kwotę 10.800 zł /dziesięć tysięcy osiemset złotych/ tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. zasądza od pozwanego T. Z. na rzecz powoda kwotę 15.830 zł /piętnaście tysięcy osiemset trzydzieści złotych/ tytułem zwrotu kosztów procesu;
5. nakazuje ściągnąć od pozwanego T. Z. na rzecz Skarbu Państwa Sądu - Okręgowego w E. kwotę 15.037 zł /piętnaście tysięcy trzydzieści siedem złotych/ tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 25/17

UZASADNIENIE

Powód (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w G. domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych T. Z. i G. Z. kwoty 400.991,43 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż jest nabywcą wierzytelności m.Banku S. A. w W. (dawniej (...) Banku S.A. w W.), z którym to bankiem pozwanych łączyła umowa pożyczki hipotecznej nr (...) z dnia 17 grudnia 2007 r. Zabezpieczeniem rzeczowym przedmiotowej umowy była hipoteka umowna kaucyjna do kwoty 480.000 zł, ustanowiona na nieruchomości stanowiącej własność pozwanego, dla której w Sądzie Rejonowym w Elblągu prowadzona jest księga wieczysta nr (...).

Pozwanym, na skutek niewywiązywania się z warunków spłaty, umowa została skutecznie wypowiedziana, roszczenie stało się wymagalne. Na mocy umowy cesji z dnia 15 grudnia 2015 r., bank przełał wierzytelność na powoda. Powód został wpisany jako wierzyciel hipoteczny w dziale IV księgi wieczystej nr (...).

Pozwani T. i G. małżonkowie Z. w odpowiedzi na pozew domagali się oddalenia powództwa oraz zasądzenia kosztów procesu od powoda według norm prawem przepisanych.

W pierwszej kolejności podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia, z powołaniem się na treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., sygn. III CZP 29/16, podkreślając, iż strona powodowa – nie będąca bankiem – nie mogła powoływać się skutecznie na okoliczności prowadzące do przerwania biegu terminu przedawnienia roszczenia, a związane ze wszczęciem i umorzeniem postępowania egzekucyjnego. Korzystne skutki związane z dochodzeniem roszczenia zastrzeżone są jedynie dla pierwotnego wierzyciela pozwanych, będącego bankiem.

Pozwani podnieśli także zarzut braku legitymacji biernej pozwanej G. Z., z uwagi na fakt, iż nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta Kw nr (...) stanowi wyłączną własność pozwanego T. Z..

W ocenie pozwanych powód nie udowodnił także wysokości roszczenia dochodzonego pozwem, jak też nie wykazał swej legitymacji czynnej do zainicjowania niniejszego procesu.

Zdaniem pozwanych, umowa pożyczki hipotecznej była nieważna, gdyż zawierała postanowienia naruszające zasady współzycia społecznego w zakresie braku równowagi, ekwiwalentności świadczeń wzajemnych obciążających strony tej umowy. Umowa ta zawierała także niedozwolone klauzule dotyczące nietransparentnych, zastrzeżonych na rzecz pożyczkodawcy, sposobów ustalania kursów walutowych, przekładających się na metodologię obliczania wysokości zadłużenia pozwanych oraz postanowień naruszających zasadę nominalizmu.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 17 grudnia 2007 r. (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (M. m. (1)), zawarł z pozwanymi umowę pożyczki hipotecznej nr (...) dla osób fizycznych (...) waloryzowaną kursem (...). Kwota pożyczki opiewała na 320.000 zł. Umowa pożyczki została zawarta na okres 120 miesięcy, tj. do dnia 15 stycznia 2018 r. W umowie zastrzeżony został 30-dniowy okres wypowiedzenia pożyczki przez pożyczkodawcę, liczony od momentu doręczenia pożyczkobiorcom stosownego oświadczenia. Celem zabezpieczenia pożyczki, została ustanowiona hipoteka umowna kaucyjna do kwoty 480.000 zł, wpisana w dziale IV księgi wieczystej (...), prowadzonej dla nieruchomości stanowiącej własność pozwanego, Wierzycielem, któremu obecnie przysługuje zabezpieczenie rzeczowe, jest powód.

(dowód: odpis zupełny księgi wieczystej nr (...), k. 9-13; umowa pożyczki wraz z harmonogramem spłaty, k 61-71)

Wskutek zaprzestania spłaty zobowiązań, pierwotny wierzyciel w pismach z dnia 15 listopada 2010 r. i 16 listopada 2010 r., wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 4.517,85 CHF w terminie 7 dni, pod rygorem wypowiedzenia umowy. Zastrzegł, że brak wpłaty wskazanej kwoty w określonym terminie, skutkować będzie potraktowaniem pism z dnia 15 i 16 listopada 2010 r. jako wypowiedzenie umowy przez bank. Wskazał, zgodnie z umową, że okres wypowiedzenia wynosi 30 dni i liczony będzie od dnia następującego po upływie 7 dnia, zastrzeżonego na rzecz pozwanych na spłatę zadłużenia w kwocie 4.517,85 CHF. Pozwani wezwania do zapłaty odebrali w dniu 22 i 24 listopada 2010 r. Należności nie uiszcili.

(dowód: ostateczne wezwania do zapłaty wraz z (...), k. 72-73, k. 76-77)

W dniu 6 maja 2011 r. pierwotny wierzyciel wezwał pozwanych do spłaty należności głównej wynikającej z umowy pożyczki hipotecznej w kwocie 117.847,25 CHF oraz kwoty 3.020,52 CHF odsetek umownych. Wezwania do zapłaty zostały skutecznie doręczone pozwanym w dniu 16 maja 2011 r.

(dowód: przesądowe wezwania do zapłaty z dnia 06 maja 2011 r. wraz z (...), k. 74-75, k. 78-79)

W dniu 27 czerwca 2011 r. wystawiony został bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) na kwotę 409.860,96 zł należności głównej, kwotę 9.891,77 zł z tytułu odsetek umownych naliczonych od kapitału oraz kwotę 3.460,76 zł tytułem odsetek umownych karnych. Postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Elblągu z dnia 31 sierpnia 2011 r., wydanym w sprawie sygn. IX Co (...) tytułowi temu została nadana klauzula wykonalności przeciwko dłużnikom solidarnym T. i G. małżonkom Z..

(dowód: bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), k. 59; postanowienie z dnia 31 sierpnia 2011 r. w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności (...), k. 60)

Na podstawie opisanego tytułu wykonawczego wierzyciel złożył wniosek do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Elblągu S. M. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikom, które toczyło się w sprawie sygn. Km (...). Postępowanie egzekucyjne zostało skierowane do nieruchomości stanowiącej własność pozwanego T. Z., dla której prowadzona jest księga wieczysta KW (...). W toku postępowania odbyły się dwie licytacje nieruchomości, nie zgłosił się żaden potencjalny nabywca. Postępowanie egzekucyjne w sprawie sygn. Km (...) zostało przez komornika umorzone w dniu 10 grudnia 2015 r.

(dowód: protokoły z przebiegu I i II licytacji nieruchomości pozwanego, k. 24, 28; postanowienie u umorzeniu postępowania egzekucyjnego sygn. Km (...), k. 30)

W dniu 15 grudnia 2015 r. pożyczkodawca zawarł z powodem umowę cesji, na mocy której na powoda przelana została wierzytelność wobec pozwanych T. i G. małżonków Z., wynikająca z umowy pożyczki hipotecznej z dnia 17 grudnia 2007 r. nr (...). Po zawarciu umowy cesji na poczet spłaty wierzytelności wpłynęła jedynie kwota 40,57 zł.

(dowód: umowa cesji z dnia 15 grudnia 2015 r. wraz z załącznikami, k. 102-119)

Na dzień 5 lutego 2016 r. zadłużenie pozwanych wynikające z umowy pożyczki hipotecznej wynosiło łącznie 640.816,43 zł, tj. 401.032 zł z tytułu należności głównej i 235.609,30 zł z tytułu odsetek na dzień 15 grudnia 2015 r.

(dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda, k. 17)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie, choć nie w takim kształcie, jak żądała tego strona powodowa.

W pierwszej kolejności odnieść należy się do zarzutu przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem, podniesionego przez pozwanych.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela pogląd, iż nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16, (...) Prawnej Lex Gamma nr (...)). Jak wynika z motywów uzasadniania cytowanej uchwały, przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. następuje, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela. Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na rzecz którego została wydana klauzula wykonalności; nie jest bowiem wystarczająca tożsamość wierzytelności lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność ta została dokonana. Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są więc tylko z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych i przedmiotowych ukształtowanych treścią klauzuli wykonalności.

Odnosząc powyższy pogląd do okoliczności niniejszej sprawy, należy powtórzyć, że pozwani zawarli umowę pożyczki hipotecznej nr (...) w dniu 17 grudnia 2007 r. z (...) Bankiem Spółką Akcyjną w W.. Brak terminowej spłaty rat

skutkowało wypowiedzeniem umowy przez poprzednika prawnego powoda w dniu 15 listopada 2010 r. w stosunku do pozwanego T. Z. oraz w dniu 16 listopada 2010 r. w stosunku do pozwanej G. Z. (k. 72-73). Termin wypowiedzenia wynosił 30 dni i liczony był od dnia następnego po upływie 7 dnia terminu zastrzeżonego na rzecz pozwanych do spłaty zadłużenia. Pozwany T. Z. wezwanie do zapłaty odebrał w dniu 22 listopada 2010 r., w związku z czym w stosunku do niego termin spłaty upływał dniem 29 listopada 2010 r., 30-dniowy termin wypowiedzenia umowy rozpoczął się w dniu 30 listopada 2010 r., a skończył w dniu 29 grudnia 2010 r. Roszczenie stało się wymagalne w stosunku do pozwanego w dniu 30 grudnia 2010 r.

Pozwana G. Z. wezwanie do zapłaty odebrała w dniu 24 listopada 2010 r., w związku z czym w dniu 1 grudnia 2010 r. upłynął 7-dniowy termin na spłatę zadłużenia, w dniu 2 grudnia 2010 r. rozpoczął bieg 30-dniowy termin wypowiedzenia umowy, który skończył się w dniu 31 grudnia 2010 r. Roszczenie stało się wymagalne w stosunku do pozwanej w dniu 1 stycznia 2011 r.

W dniu 27 czerwca 2011 r. poprzednik prawny powoda wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), któremu postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Elblągu z dnia 31 sierpnia 2011 r. wydanym w sprawie sygn. IX (...) została nadana klauzula wykonalności przeciwko dłużnikom solidarnym T. i G. małżonkom Z.. W oparciu o ten tytuł wykonawczy poprzednik prawny powoda wszczął postępowanie egzekucyjne, które prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Elblągu S. M. w sprawie o sygnaturze Km (...) a które to postępowanie zostało umorzone postanowieniem z dnia 10 grudnia 2015 r. na podstawie art. 985 § 1 k.p.c. Powód nabył wierzytelność przeciwko pozwanym w dniu 15 grudnia 2015 r.

Nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu tego przedawnienia na nowo. Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela - banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem (por. dalsze motywy uzasadnienia cytowanej uchwały Sądu Najwyższego sygn. III CZP 29/16).

W okolicznościach przedmiotowej sprawy uznać zatem trzeba, że roszczenie poprzednika prawnego powoda wobec pozwanych stało się wymagalne na skutek wypowiedzenia umowy. Od tej daty zaczął bieg trzyletni termin przedawnienia roszczenia. Złożenie przez poprzednika prawnego powoda wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przerwało bieg przedawnienia, jako czynność przedsięwzięta bezpośrednio w celu egzekwowania roszczenia, zaś wydanie postanowienia w tym przedmiocie w dniu 31 sierpnia 2011 r. przez Sąd Rejonowy w Elblągu w sprawie sygn. IX Co (...) na nowo „otworzyło” bieg trzyletniego terminu przedawnienia. Jak wskazano powyżej jedynie w odniesieniu do pierwotnego wierzyciela pozwanych będącego bankiem mogło odnieść skutek prawny kolejne przerwanie biegu przedawnienia wynikające ze złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji oraz wydanie postanowienia o jej umorzeniu w dniu 10 grudnia 2015 r. w sprawie Km(...). W dniu 10 grudnia 2015 r. bieg trzyletniego terminu przedawnienia roszczenia rozpoczynać mógłby się „na nowo” jedynie w odniesieniu do cedenta, nie zaś cesjonariusza.

Innymi słowy, wszelkie okoliczności związane ze wszczęciem postępowania egzekucyjnego w sprawie Km(...) oraz jego umorzeniem w dniu 10 grudnia 2015 r. nie odnoszą żadnego skutku prawnego wywodzonego z przerwy przedawnienia roszczenia w stosunku do powoda jako cesjonariusza. Uwzględniając datę zainicjowania niniejszego procesu, za

usprawiedliwione uznać należy twierdzenie, iż doszło do przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda przeciwko pozwanym jako dłużnikom osobistym.

Równocześnie należy mieć na uwadze, że pozwany T. Z. był nie tylko dłużnikiem osobistym ale także dłużnikiem rzeczowym. W drodze umowy cesji wierzytelności z dnia 15 grudnia 2015 r. na powoda „przeszło” także zabezpieczenie pożyczki hipotecznej nr (...), zawartej w dniu 17 grudnia 2007 r., w postaci hipoteki ustanowionej na nieruchomości stanowiącej własność T. Z., o urządzonej księdze wieczystej KW (...).

Zgodnie z art. 77 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. 2017, poz. 1007) przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczeń o świadczenia uboczne.

Przepis art. 77 cytowanej ustawy jest wyjątkiem od art. 117 k.c., który odmienne reguluje skutki przedawnienia roszczeń. Hipoteka chroni wierzyciela przed negatywnymi skutkami przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką. Przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką pociąga zatem za sobą jedynie skutki w sferze obligacyjnej. Przepis art. 77 cytowanej ustawy ma zastosowanie zarówno wówczas, gdy właścicielem przedmiotu hipoteki jest dłużnik osobisty, jak również gdy jest nim osoba trzecia. Jeżeli właściciel nieruchomości jest zarazem dłużnikiem osobistym, przedawnienie nie pozbawia wierzyciela hipotecznego uprawnienia do zaspokojenia się z nieruchomości. Jednak będzie z niej odpowiadał tylko do wysokości sumy hipoteki. Jeżeli wierzytelność hipoteczna będzie od niej wyższa, w stosunku do nadwyżki właścicielowi nieruchomości obciążonej przysługuje zarzut przedawnienia. Z art. 77 ustawy wynika, iż wierzyciel hipoteczny nie może żądać zapłaty przedawnionych odsetek i innych należności ubocznych ani od dłużnika osobistego, ani od dłużnika hipotecznego. Dyspozycja art. 77 zd. 2 cytowanej ustawy dotyczy zarówno odsetek kapitałowych, jak i odsetek za opóźnienie (por. Izabela Heropolitańska, komentarz do art. 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, System Informacji Prawnej Legalis 2017).

Odnosząc powyższe do okoliczności ujawnionych w przedmiotowej sprawie, stwierdzić należy, że przedawnienie roszczenia, zabezpieczeniem którego była hipoteka ustanowiona na nieruchomości stanowiącej własność pozwanego, nie mogło skutkować oddaleniem powództwa w stosunku do dłużnika rzeczowego. Jak już zaakcentowano hipoteka chroni wierzyciela przed negatywnymi skutkami przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką i nie odnosi się do przedawnionych roszczeń o zapłatę należności ubocznych.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy nie jest sporne, iż powód jest wpisany w dziale IV księgi wieczystej KW nr (...), prowadzonej dla nieruchomości stanowiącej własność pozwanego T. Z. jako wierzyciel hipoteczny z tytułu hipoteki umownej kaucyjnej do sumy 480.000 zł, stanowiącej zabezpieczenie spłaty pożyczki zaciągniętej u poprzednika prawnego powoda, a którą to wierzytelność powód nabył w drodze umowy cesji w dniu 15 grudnia 2015 r. (por. k.11). Zgodnie z art. 3 ustawy o księgach wieczystych i hipotece domniemywa się, że prawo jawne z księgi wieczystej jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym.

Zgodnie z art. 319 k.p.c. Jeżeli pozwany ponosi odpowiedzialność z określonych przedmiotów majątkowych albo do wysokości ich wartości, sąd może, nie wymieniając tych przedmiotów ani ich wartości, uwzględnić powództwo zastrzegając pozwanemu prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności.

W tym stanie rzeczy Sąd zasądził od pozwanego T. Z. na rzecz strony powodowej kwotę 400.991,43 zł, z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanego do nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta Kw (...).

Zasadny okazał się zarzut pozwanej G. Z., iż z uwagi na przedawnienie roszczenia względem niej jako dłużniczki osobistej oraz fakt, że nie posiada tytułu prawnego do nieruchomości Kw (...), powództwo przeciwko niej nie było uzasadnione i podlegało oddaleniu.

Nie zasługiwało na aprobatę twierdzenie, jakoby powód nie udowodnił wysokości roszczenia dochodzonego pozwem.

Zgodzić się trzeba z pozwanymi, że w istocie dokument w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu inwestycyjnego jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c., stanowi zatem dowód wyłącznie tego, iż osoba, która go podpisała złożyła zawarte w dokumencie oświadczenie. Obowiązujący obecnie przepis art. 194 ust. 2 ustawy z 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi wprost przy tym pozbawia wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego mocy prawnej dokumentów urzędowych w postępowaniu cywilnym. Wyciąg taki może zasadniczo stanowić podstawę ustaleń faktycznych i wyrokowania w sprawie, ale jego materialna moc zależy od jego treści merytorycznej, a o tym rozstrzyga sąd według ogólnych zasad oceny dowodów - art. 233 § 1 k.p.c. Dopiero wynikiem tej oceny jest przyznanie lub odmówienie dowodowi z dokumentu waloru wiarygodności ze stosownymi konsekwencjami w zakresie jego znaczenia dla ustalenia podstawy faktycznej orzeczenia. Zgodzić się należy z poglądem judykatury, że dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu i w wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że wierzytelność w określonej kwocie jest wpisana w księgach rachunkowych względem oznaczonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia (np. cesji wierzytelności) (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 grudnia 2016 r., I ACa 590/16, System Informacji Prawnej Lex Gamma nr 2191497).

Odpowiednikiem art. 194 ust 2 ustawy o funduszach inwestycyjnych (...) jest art. 95 ust 1 i 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe. Zgodnie z tym przepisem księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym (art. 95 ust 1 a).

Bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez bank wprawdzie jest wystawiany na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych, które to księgi i dokumenty zgodnie z przepisem art. 95 ust. 1a ustawy z 1997 r. - Prawo bankowe w postępowaniu cywilnym nie mają mocy dokumentów urzędowych, to jednak z chwilą nadania mu przez sąd klauzuli wykonalności stają się tytułem wykonawczym, a zatem dokumentem urzędowym, który stosownie do art. 244 § 1 k.p.c. stanowi dowód tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 18 października 2016 r., I ACa 783/16, System Informacji Prawnej Lex Gamma nr 2184519).

Odnosząc powyższe poglądy judykatury do okoliczności tej sprawy należy zauważyć, że wystawionemu przez poprzednika prawnego powoda, (...) Bank Spółkę Akcyjną w W., bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 27 czerwca 2011 r. nr 201131442 postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2011 r. Sąd Rejonowy w Elblągu nadał klauzulę wykonalności przeciwko dłużnikom solidarnym G. Z. i T. Z. na kwotę 423.213,49 zł wraz z odsetkami ustawowymi w wysokości 13% w stosunku rocznym od tej kwoty, liczonymi od dnia 28 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty (por. k. 60).

Przedstawiony przez powoda i włączony w poczet materiału dowodowego dokument w postaci poświadczonego za zgodność z oryginałem przez profesjonalnego pełnomocnika powoda postanowienia z dnia 31 sierpnia 2011 r. w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności sygn. IX Co 2573/11, w ocenie Sądu, należy traktować jako dokument urzędowy, stanowiący dowód tego co zostało w nim urzędowo zaświadczone. Wartość przedmiotu sporu określona w niniejszym procesie (tj. 400.991,43 zł) jest niższa aniżeli wysokość należności głównej wynikająca z bankowego tytułu egzekucyjnego (409.860,96 zł – por. k. 59), niższa aniżeli wysokość należności głównej wynikająca z zapisów wyciągu z ksiąg rachunkowych powoda (401.032 zł – por. k. 17) oraz niższa od wartości wynikającej z postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności (...) przeciwko pozwanym (423.213,49 zł – por. k. 60).

Co istotne, pozwani nigdy wcześniej nie kwestionowali wysokości roszczenia, w szczególności nie żądali pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, nie twierdzili, że dokonali spłaty zobowiązania, nie składali zażalenia na postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli, nie kwestionowali czynności egzekucyjnych. Taka postawa jednoznacznie wskazywała, że nie

kwestionują istnienia długu ani co do zasady ani też co do wysokości. Skoro nadto pozwani nie spłacali zadłużenia (poza kwotą 40,57 zł), to oczywistym jest, że wierzytelność nie uległa zmniejszeniu. Przywołane okoliczności należy uznać za istotne dla oceny wiarygodności dokumentu prywatnego, którym jak wskazano wyżej, jest wyciąg z ksiąg rachunkowych oraz ewidencji analitycznej wierzytelności powodowego Funduszu.

Pozwani zakwestionowali roszczenie co do zasady i co do wysokości, nie zaoferowali jednak żadnych dowodów, tymczasem niespornym jest, że zaciągnęli zobowiązanie, którego nie spłacili. Powód żąda zapłaty jedynie należności kapitałowej, której wysokość ustalono w oparciu o umowę podpisaną przez pozwanych; kwestionując postanowienia umowy, pozwani winni wskazać, wedle jakich reguł ich zdaniem zobowiązanie winno zostać obliczone, ewentualnie zaoferować niezbędne dowody.

Innymi słowy, przy uwzględnieniu przedstawionych przez powoda dokumentów, nie ulega wątpliwości, iż powód w drodze umowy cesji z dnia 15 grudnia 2015 r. nabył wierzytelność wobec pozwanych, opiewającą w zakresie roszczenia głównego na kwotę wyższą aniżeli określona wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie, a jednocześnie „mieszczącą” się w sumie hipoteki umownej kaucyjnej ustanowionej na nieruchomości stanowiącej własność pozwanego T. Z., Kw (...).

W ocenie Sądu nie można również podzielić zarzutu pozwanych, iż powodowi nie przysługiwała legitymacja czynna do zainicjowania niniejszego procesu. Powód przedstawił dokumenty, poświadczone ze zgodność z oryginałem przez jego pełnomocnika procesowego, potwierdzające okoliczność zawarcia w dniu 15 grudnia 2015 r. z poprzednikiem prawnym powoda umowy cesji pakietu wierzytelności, obejmującego również wierzytelność wobec pozwanych, wynikającą z umowy pożyczki hipotecznej nr (...) z dnia 17 grudnia 2007 r.

O kosztach procesu w stosunku do pozwanej G. Z. orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015, poz. 1804). Pozwana wygrała sprawę w całości w związku z czym powód zobligowany był do zwrotu na jej rzecz kosztów procesu w kwocie 10.800 zł z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika procesowego.

O kosztach procesu w stosunku do pozwanego T. Z. orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015, poz. 1804). Pozwany przegrał sprawę w całości co do roszczenia głównego w związku z czym zobligowany był do zwrotu na rzecz powoda kosztów procesu w kwocie 15.830 zł. Na zasądzoną kwotę składało się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powoda (10.800 zł), opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa (17 zł) oraz zwrot uiszczonych opłat od pozwu (5.013 zł).

O obowiązku ściągnięcia od pozwanego T. Z. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Elblągu kwoty 15.037 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2016, poz. 623). Na przedmiotową kwotę składała się różnica pomiędzy uiszczoną, a należną opłatą stosunkową od pozwu (20.050 zł – 5.013 zł).